

Vittraskolorna AB
Org. 556458-6716

2024-05-24

1 (17)

Dnr- SI 2024:448

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid Vittra
Frösunda, i Solna kommun, med Vittraskolorna AB
som huvudman

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på *Vittra Frösunda* avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Vittra Frösunda* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområde finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att lärarna använder olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **25 november 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:448) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag,

Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande,

2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på *Vittra Frösunda* leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Rektorns uppföljning och analys

Granskningen visar att rektorn utifrån ett brett underlag skaffar sig en god nulägesbild av skolans kunskapsresultat, undervisningens kvalitet och att värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Av insänd dokumentation och intervjuer med rektorn och personal framgår att rektorn genomför uppföljnings- och analysarbetet dels fortlöpande tillsammans med skolans personal på skolans utvecklings- och förberedelsedagar var sjätte vecka, dels sammanfattande analyser i slutet av terminer och läsår. Uppföljnings- och analysarbetet omfattar även genomförandet av undervisningen. Genom bedömnings- och betygsdiskussioner, screeningsresultat och "Räkna, skriva och räkna-garantin" samt betyg och resultat från nationella ämnesprov följer rektorn upp elevernas kunskapsresultat. Rektorn följer upp undervisningens genomförande och elevernas upplevelse av skolan genom regelbundna lektionsbesök, elevenkäter och diskussioner om undervisningen på möten med elevhälsan, arbetslagen och elevrådet. Skolledningens lektionsobservationer följs av enskild återkoppling till lärarna. Värdegrundsarbetet följer rektorn upp bland annat via skolans årliga elev- och vårdnadshavarenkät, Skolinspektionens elevenkät, kränkingsanmälningar, sitt deltagande på elevrådsmöten och personalmöten. Rektorn analyserar det sammantagna underlaget, både resultat och undervisningen som sådan. Gällande kunskapsresultat konstaterar hen att resultaten i matematik på högstadiet är något lägre än i andra ämnen. Dessa resultat föranledde att skolleningen gjorde en regelbunden uppföljning av undervisningen tillsammans med läraren. Matematik är även ett ämne som många elever på högstadiet säger att de tycker är svårt. Vidare ser rektorn att det finns en grupp elever på mellanstadiet med generellt lägre kunskapsresultat. Rektorn konstaterar också att kunskapsresultaten i svenska och svenska som andraspråk i lågstadiet är lägre än i andra ämnen. Ifråga om uppföljningen av undervisningen har rektorn bland annat identifierat att elever i på mellan- och högstadiet upplever att undervisningen skulle kunna vara mer lustfylld och att de önskar fler genomgångar på lektionerna för att få ökat intresse. Vad gäller värdegrundsarbetet visar analysen bland annat att utvecklingsarbetet med det så kallade motivationslyftet för att öka mellan- och högstadieelevernas lust och motivation fungerar och behöver fortgå. Rektorn ser att lärarna knyter an till motivationsarbetet i undervisningen på olika sätt och att arbetet och materialet leder till diskussion, reflektion och samtal bland eleverna om hur de fungerar i relation till varandra. Motivationsarbetet stöttar, enligt rektorn, eleverna i att bygga tillit till sin egen förmåga och att samarbeta med andra. Utöver dessa analyser av kunskapsresultat och värdegrundsarbetet har rektorn även identifierat ett behov av kollegial fortbildning om dels neuropsykiatriska funktionsvariationer och dyslexi, dels digitalisering. Bakgrunden är de på skolans ska bli bättre på att möta det ökande antalet elever med neuropsykiatriska funktionsvariationer och dyslexi på skolan, vilket gör att lärarna

måste utöka sin kompetens på området. Vidare vill rektorn mot bakgrund av elevernas enkätsvar om motivation öka densamma genom det digitala klassrummets möjligheter.

Utvecklingsåtgärder och resursfördelning

Granskningen visar vidare att rektorn utifrån analysen genomför nödvändiga utvecklingsåtgärder och fattar beslut om hur resurser ska fördelas för att bäst möta de behov som finns på skolan. Av insänd dokumentation och av intervjuer med rektorn och personal framgår att rektorn, för att stödja eleverna och förbättra kunskapsresultaten i matematik på högstadiet, gjort en rad riktade insatser. Resursmässigt får eleverna i matematikundervisningen på högstadiet sitta i mindre sammanhang, de har halvklass och läraren har ofta en resurs på lektionerna. Eftersom lärarna ser att eleverna behöver öva på att prova själva först innan de ber om hjälp, arbetar lärarna också mycket med elevernas studieteknik. Matematikläraren får även stöd av en specialpedagog i arbetet med elevernas studieteknik. Rektorn har identifierat att eleverna i mellanstadiet med lägre kunskapsresultat både behöver pedagogiskt och socialt stöd. Det pedagogiska stödet består av en specialpedagog och en resurspedagog som arbetar med klassen. Det sociala stödet består av att klassens ansvarspedagog arbetar systematiskt med relationer i klassen. I rektorns analys av kunskapsresultaten, från bland annat "Läsa, skriva och räkna-garantin" och de nationella ämnesproven i svenska och svenska som andraspråk på lågstadiet, ser hen att det främst är läsförståelsen och skrivningen som eleverna har svårt för. Lärarna på lågstadiet arbetar därför mer med att låta eleverna läsa och träna på bokstäver, finmotorik och att skriva för hand. I analysen av undervisningen på mellan- och högstadiet, genom bland annat elevernas svar i elev- och vårdnadshavarenkäten och samtal med elever, har rektorn dragit slutsatsen att lärarna behöver arbeta mer med intresseväckande genomgångar och mer återkoppling i ämnesundervisningen för att motivera eleverna och deras lust att lära. En utvecklingsinsats är därför att lärarna på mellan- och högstadiet i undervisningen ska arbeta mer med intresseväckande genomgångar och med direkt muntlig återkoppling till eleverna om deras arbete och skriftlig återkoppling om detsamma till vårdnadshavarna. Vidare har rektorn sett till att mellanstadiet har fått ett så kallat ämnesklassrum för alla ämnen där varje lärare kan anpassa lärmiljön till sitt ämne för att ytterligare kunna inspirera och motivera eleverna. Arbetet med elevernas motivation påverkar även värdegrundsarbetet genom arbetsmetoden motivationslyftet, för mellan- och högstadiet, då också det inriktas på att skapa mening, motivation och lust genom olika övningar. Motivationslyftet syftar till att stärka värdegrundsarbetet samt att öka barns motivation och självledarskap, men också förmåga till reflektion över sig själv och sin omgivning. Ytterligare ett led i motivationsarbetet är att rektorn har initierat ett

deltagande i ett internationellt skolsamarbete. Under vårterminen har några pedagoger påbörjat samarbetet och nästa läsår ska eleverna bli delaktiga och vara med i elevutbyten.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektorn organiserar och leder det pedagogiska arbetet med fokus på kunskaps- och värdegrundsuppdraget, så att lärarna får förutsättningar för kollegial samverkan, samt ser till att skolans arbetssätt tillämpas av personalen. Av insänd dokumentation och av intervjuer med rektorn och personal framgår att skolan har arbetslag organiserade efter stadium och träffar för kollegialt lärande. Arbetslagen ansvarar för att genomföra, utvärdera och planera undervisningen och värdegrundsarbetet. Det kollegiala lärandet bedrivs under ledning av förstelärarna och är gemensamt för lärarna på skolans alla stadier. Det innevarande läsårets kollegiala lärande handlar dels om inkludering, dels om digitalisering. Syftet med att arbeta med inkludering är att anpassa undervisningen till det ökade antalet elever med neuropsykiatriska funktionsvariationer och dyslexi. Utöver det syftar arbetet med både inkludering och digitalisering till att öka elevernas motivation till undervisningen. Rektorn leder och följer upp det kollegiala arbetet, samt att arbets- och förhållningssätt är tydliga och används genom att själv delta på arbetslagens möten eller genom den biträdande rektorn, arbetslagsledarna, förstelärarna och minnesanteckningar. Även skolledningens lektionsobservationer är ett sätt att säkerställa att arbets- och förhållningssätt tillämpas. Skolledningen har exempelvis sett att skolans arbete med lektionsstruktur har förbättrats sedan skolledningen och lärarnas tillsammans under höstterminen formulerade en tydlig mall för arbetet. Obehöriga lärare får fortlöpande stöd av dels sin närmaste behöriga kollega, dels den biträdande rektorn om arbets- och förhållningssätt.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn bedriver ett medvetet jämställdhetsarbete på skolan. Av insänd dokumentation och intervjuer med rektorn och personal framgår att rektorn följer upp kunskapsresultat, enkätresultat och kränkingsanmälningar avseende kön och konstaterar där vissa smärre skillnader mellan läsår ifråga om exempelvis pojkars och flickors kunskapsresultat eller upplevelse av skolan. Rektorn ser emellertid inga tydliga mönster över tid utifrån kön i underlagen. Rektorn säkerställer i det fortlöpande uppföljningsarbetet att lärarna kollegialt diskuterar, och har en medvetenhet om, normkritiska förhållningssätt. Genom skolans värdegrundsarbete ser rektorn till att det bedrivs ett aktivt arbete för jämställdhet såtillvida att frågor om exempelvis

könsnormer är ett återkommande inslag i undervisningen. Vidare framkommer att rektorn följer upp att studie- och yrkesvägledaren pratar om könsnormer i utbildningar och på arbetsmarknaden med högstadieläverna.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen är strukturerad på ett sätt som gör att lektionerna har ett sammanhängande upplägg där syfte och mål tydliggörs. Av intervjuer, lektionsobservationer och insänd dokumentation framgår att undervisningen har en gemensam tydlig struktur och uttryckliga görandemål under hela lektionen. Görandemålen tydliggörs inledningsvis på lektioner med både muntliga och skriftliga instruktioner på tavlan om vad dagen och lektioner kommer att innehålla. Görandemålen förtydligas även fortlöpande under arbetets gång på lektioner och under arbetsområden. Eleverna vet vad de ska göra direkt när de kommer in i klassrummet, är aktiva med uppgifterna och det är olika, men sammanhängande moment på lektionerna. Lärarna bryter ner och förklarar lektioners syfte och vid behov även lärandemål för att det ska vara tydligt för eleverna hur och varför de ska göra olika uppgifter.

Vidare visar granskningen att undervisningen är varierad och att lärarna ger eleverna stöd så att de förstår uppgifterna och kan bibehålla sitt engagemang. Det framgår av intervjuer, lektionsobservationer och insänd dokumentation att genomgångarna är ett stöd för eleverna då lärarna anpassar dem efter klasserna och deras intressen, och ser till att de inte är för långa för att eleverna ska bibehålla sitt intresse. Lektionerna är väl balanserade mellan olika aktiviteter och innehåller olika moment såsom lärarledd

genomgång, klassrumsdiskussion och arbete enskilt, i par eller grupp. Lärarna ger instruktioner i helklass och när eleverna arbetar går lärarna runt till både elever som räcker upp handen och till elever som inte gör det. Lärarna svarar på elevernas frågor, ställer följdfrågor och framåtsyftande frågor till dem. Vidare visar och berättar lärarna för eleverna enskilt, i par eller grupp hur de ska göra. Vid behov stannar lärarna upp lektionen för att i helklass påminna, visa och förklara för eleverna hur de ska göra och varför.

Motivation, utmaningar och anpassningar

Granskningen visar att lärarna arbetar medvetet för att stärka elevernas motivation. Av lektionsobservationer och intervjuer med lärare och elever framgår att lärarnas utvecklingsarbete har lett till att de arbetar aktivt med att engagera och uppmuntra eleverna. Lärarna motiverar eleverna genom att ge dem individuell återkoppling om deras arbete, genom att bryta ned uppgifter i små steg och genom att variera lektionerna med mer lekfulla uppgifter och sinnliga inslag. Lärare använder även sig själva som exempel för att motivera eleverna, exempelvis genom att berätta om sitt eget engagemang i ämnet och uppgiften. Lärarna uppmuntrar eleverna och deras lust att lära genom att aktivt observera dem och fortlöpande bekräfta deras svar och förslag med positivt förstärkande kommentarer. Vidare uppmuntrar lärarna eleverna genom att i undervisningen lyfta fram saker som eleverna är intresserade av och låta dem arbeta med dem.

Granskningen visar vidare att undervisningen är anpassad för att stödja och utmana eleverna efter deras förutsättningar och behov. Det framgår av lektionsobservationer och intervjuer med lärare och elever att lärarna anpassar undervisningen efter klassernas och elevernas skilda förutsättningar. Det sker främst genom att eleverna får arbeta med uppgifter som kan lösas med olika komplexitet. När alla elever arbetar med samma uppgift har lärarna ofta olika kravnivå, exempelvis ifråga om proportioner mellan fakta- och reflektionsdelen av uppgiften. Vidare anpassar lärarna undervisningen genom att tillhandahålla checklistor som stöd eller tvärtom förvänta sig en större självständighet från eleverna. Lärarna är även uppmärksamma under arbetets gång och ändrar uppgifter efter elevernas faktiska kunskaper och förmågor för att få lagom svårighetsnivå. Specialpedagogerna har en viktig roll i arbetet med att anpassa undervisningen och stimulera och utmana eleverna då de huvudsakligen arbetar i klassrummen i sina respektive stadier.

Elevernas delaktighet i undervisningen

Granskningen visar att eleverna regelbundet ges möjlighet att på olika sätt reflektera över sitt eget lärande och över uppgifter utan ett givet svar. Av lektionsobservationer och intervjuer med lärare och elever framgår att lärarna arbetar medvetet med att eleverna ska få reflektera över och därmed få syn på sitt eget lärande. Lärarna gör det genom återkommande inslag där eleverna får sätta ord på hur de tycker att arbetet har gått och var de befinner sig i arbetsprocessen. Elevers reflektioner om sin läroprocess är dessutom en del av arbetet med veckoreflektioner för lågstadiet, motivationslyftet för mellan- och högstadiet och utgångspunkten i utvecklingssamtalen för alla elever. Frågor utan ett givet svar, av reflekterande och hypotetisk karaktär, är ett självklart inslag i undervisningen. Eleverna får till exempel föreställa sig en teknisk funktion i ett framtida samhälle och använda sin inlevelseförmåga för att försöka förstå andra människors livssituation.

Vidare visar granskningen att eleverna får vara med och påverka undervisningens upplägg och utvärdera den tillsammans med lärarna. Det framgår av intervjuer med lärare och elever och lektionsobservationer att eleverna medverkar vid utformning av undervisningen. Det sker dels genom lärarnas relationella arbete med eleverna, dels genom deras sondering av elevernas förkunskaper om aktuella arbetsområden. Elevernas delaktighet i undervisningens upplägg består av att lärarna bejakar deras intressen och att eleverna i arbetet får göra uttryckliga val. Eleverna får återkommande välja inriktningar och innehåll på arbetsområden och uppgifter, arbetsformer och redovisningssätt. Elevdelaktighet har varit ett utvecklingsområde på skolan och det har medfört att lärarna är medvetna om och noggranna med att vara tydliga för eleverna när de görs delaktiga. Detta görs till exempel i inledningen av ett nytt arbetsområde och i de situationer eleverna har inflytande. Därutöver får eleverna vara med och utvärdera i slutet av lektioner, arbetsområden och terminer hur arbetet har gått. Det sker exempelvis genom att eleverna får svara i helklass på frågor från läraren om vad de tyckt, genom så kallade Exit Tickets eller genom att de enskilt svarar skriftligt på ett frågeformulär.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Arbete för studiero

Granskningen visar att det på skolan bedrivs ett samlat och riktat arbete för att skapa och bibehålla studiero. Det framkommer av insänd dokumentation samt av intervjuer med rektor, personal och elever att skolans arbete med studiero omfattar både förebyggande och främjande insatser. Elevernas upplevelse av studiero kartläggs genom skolans elev- och vårdnadshavarenkät, som varje klass genomför årligen, samt genom samtal med elever i bland annat elevrådet. Frågor om studiero är även ett återkommande tema i skolans olika mötesforum som rektorn själv deltar i eller följer upp. Slutsatserna från dessa diskussioner och analyser ligger sedan till grund för det samlade och riktade arbetet för studiero. Det samlade arbetet innefattar bland annat att lärarna arbetar med tydlig lektionsstart och lektionsstruktur för att eleverna hela tiden ska veta vad de ska arbeta med. Avsikten är att det ska vara en trygghet för eleverna och det ska skapa ett lugn i klassrummet. Lärarna använder också bestämda placeringar i klassrummen för att främja elevernas studiefokus. Lärarna pratar även med eleverna om studiero och ger dem strategier för att bibehålla den, såsom att eleverna ska klappa händerna och tystna när läraren klappar händerna när det börjar bli högljutt. Förutom de nyss nämnda exemplen är eleverna även delaktiga i arbetet med studiero genom att årligen vara med och revidera klassrumsregler och skolans ordningsregler via diskussioner i klassråden och elevrådet. Till de riktade insatserna för studieron hör resurspersonal som sätts in i klasser där det i perioder behövs mer socialt stöd. Lärarna arbetar åtgärdande mot bristande studiero genom att ta elever åt sidan och prata med dem eller byta deras bordsplacering i klassrummet.

Arbete för trygghet

Granskningen visar vidare att skolans personal arbetar systematiskt med att ta reda på elevernas upplevelse av trygghet och arbetar såväl förebyggande som främjande och

åtgärdande för att säkerställa elevernas trygghet. Det framgår av inskickad dokumentation och intervjuer att elevernas upplevelse av tryggheten på skolan årligen kartläggs med en årlig trygghetsenkät. Därutöver används diskussioner i elevrådet och på elevhälsomötena och arbetslagsmötena samt kränkingsanmälningar som underlag i skolans trygghetsarbete. Resultaten visar att eleverna sammantaget upplever att skolan är en trygg plats. Enstaka elever upplever emellertid specifika platser på skolan kan vara mindre trygga och det blir återkommande oroligt i klasser i samband med övergångar till högre stadium. Samtal förs därför årligen om elevernas trygghet genom återkoppling av resultaten till elevrådet och klasserna. Rastvärdarnas arbete anpassas därefter, exempelvis har omklädningsrum och fotbollsplanen varit föremål för detta mot bakgrund av lågstadieelevernas svar. En annan förebyggande insats är att skolan arbetar riktat mot övergången från lågstadiet till mellanstadiet. Genom möten med vårdnadshavare där lärarna i mellanstadiet presenterar sig och att eleverna fått komma och hälsa på i mellanstadiet har skolan arbetat trygghetsskapande. Personalen arbetar även förebyggande med övergången från mellanstadiet till högstadiet. Insatserna har bland annat bestått av gemensamma raster för årskurs 6 och högstadiet samt en lägerskola där eleverna åkte med sina nya lärare i syfte att bygga relationer och stärka samhörigheten i klassen. Till skolans främjande trygghetsarbete hör att så kallade trivselledare arrangerar elevledda aktiviteter på lågstadiet under lunchrasterna och att skolan har återkommande temadagar då eleverna träffas och gör saker tillsammans mellan stadierna, exempelvis vinterfest, Luciacup, Vitträdag och sommarfest. Målet är att eleverna ska lära känna varandra, känna samhörighet och bli trygga på skolan.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområde finns.

Analys av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar eventuella skillnader och avvikelser mellan bedömningar och betyg i olika årskurser och ämnen. Av insänd dokumentation och intervjuer med rektorn och personal framgår att rektorn följer upp och granskar eventuella skillnader i bedömningar och betyg mellan olika årskurser, ämnen och grupper och ser över betygsresultat i förhållande till resultaten på de nationella ämnesproven. Dessa uppföljningar av bedömningar och betygssättning sker främst på mitterminskonferenser och i samband med betygssättningen. Rektorn tar då del av lärarnas slutsatser av sina egna och arbetslagens bedömningar och betygssättning och gör även en egen analys av resultaten utifrån ett likvärdighetsperspektiv. Vidare ser rektorn över och granskar eventuella skillnader mellan betyg och resultat från de nationella ämnesproven. Detta sker bland annat sedan förra läsåret genom ett uppföljningsdokument via huvudmannen där lärarna i årskurs 6 och 9 får göra en analys av korrelationen mellan sina elevers nationella provbetyg och de preliminära slutbetygen. Syftet med underlaget är att rektorn utifrån det underlaget ska samtala med lärarna om betygssättningen och hur läraren särskilt beaktar resultatet av nationella prov inför betygssättningen. De avvikelser rektorn sett rör betygsresultat i förhållande till resultaten på de nationella ämnesproven. Rektorn har bland annat sett att i engelska i årskurs 9 erhöll drygt en femtedel av eleverna ett lägre slutbetyg än sitt sammantagna betyg på det nationella provet. I dialog med läraren kom rektorn fram till att den huvudsakliga förklaringen var att höga betyg i läs- och hörförståelsen ger ett stort utslag på det sammantagna provbetyget, och flera elever gjorde bättre ifrån sig på de delarna än den skriftliga delen. Rektorn kom i dialogen med läraren även fram till att provbetyget inte motsvarade de kunskaper de eleverna uppvisat i ämnet under läsåret. Vidare har rektorn sett att i matematik i årskurs 9 fick drygt 40 procent av eleverna ett högre slutbetyg än sitt sammantagna betyg på det nationella provet. Rektorn diskuterade saken med läraren och kom fram till att hälften av de elevernas provbetyg låg mycket nära gränsen för det slutbetyg de fick. Övriga elever hade på prov och lektioner uppvisat kunskaper som uppnår det slutbetyg de fick. Ytterligare en förklaring var att flera elever hade även svårigheter att hinna med alla uppgifter på given provtid.

Förutsättningar för kvalitetssäkring av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar men att rektorn inte säkerställer att lärarna använder olika metoder i arbetet. Det framgår av insänd dokumentation och intervjuer med rektorn och personal att de återkommande forumen för samtal om och gemensam bedömning och betygssättning är mitterminskonferenserna och flera träffar inför betygssättningen. Diskussionerna sker främst inom arbetslagen men även mellan dem. Skolledningen

medverkar vid dessa tillfällen. Lärare som är ensamma i sina ämnen deltar enbart två dagar per läsår på videokonferenser med kollegor på huvudmannens andra skolor för att diskutera bedömning och betygssättning. Därutöver för lärarna även diskussioner om bedömning och betygssättning på utvecklings- och förberedelsedagarna, baserat på uppkomna behov i arbetslagen. Dessa diskussioner planeras i dialog mellan arbetslagsledarna och rektorn. Rektorn säkerställer att screeningresultat, "Läsa, skriva och räkna"-garantin och Skolverkets obligatoriska bedömningsstöd används som stöd på lågstadiet. Rektorn vet att även icke-obligatoriska bedömningsstöd används, men inte med vilken omfattning eller systematik. Delar av de nationella ämnesproven sambedöms med kollegor från andra av huvudmannens skolor under en halvdag. Upplägget för arbetet varierar beroende på ämne och delprov. Därutöver går alla lärare som anställs på skolan huvudmannens kurs om bedömning och betygssättning som är utarbetad i samarbete med Karlstads universitet. De lärare som redan har genomfört utbildningen har kompletterat med en tilläggsmodul i syfte att bli säkrare på vad sammantagen bedömning innebär, få mer samsyn och en ökad likvärdig bedömning. Skolan har få obehöriga lärare och dessa får stöd i bedömningen och betygssättningen av arbetslagsledaren och den biträdande rektorn genom fortlöpande diskussioner under läsåret.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att lärarna använder olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar men att rektorn inte ser till att lärarna använder olika metoder i arbetet. Det riskerar att leda till att eleverna inte ges en rättvis och likvärdig bedömning.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att inleda arbetet med att inventera vilka olika metoder som lärarna använder för kvalitetssäkring av bedömningar. Rektorn behöver sedan förtydliga sina förväntningar på vilka metoder lärarna ska använda och med vilken frekvens. Sambedömning är ett betydelsefullt redskap för ökad likvärdighet eftersom det bidrar till en gemensam syn på vad som ska bedömas och hur bedömningen ska gå till. Ett professionellt samtal om utformningen av olika underlag kan förbättra likvärdigheten. Sådana diskussioner kan ha både formativa och summativa syften. Det finns från forskning några faktorer som har visat sig gynna god

sambedömning. Ett sätt är när lärarna fokuserar på att analysera och diskutera konkreta elevexempel som representerar en stor bredd av prestationer och elever med olika bakgrund. Ett annat sätt är när det finns en tydlig struktur för själva sambedömningssituationen (exempelvis fasta tider, lokaler och arbetsgång) och ett tydligt ledarskap i sambedömningsgrupperna som håller ihop diskussionerna. Ytterligare ett sätt att stärka lärarnas likvärdighet är att fler lärare, än de som genomför de nationella ämnesproven aktuellt år, deltar i sambedömningar. Även avidentifierade prov tycks ha en återhållande effekt på avvikelsegraden. För att ge skolorna ytterligare stöd har Skolverket tagit fram bedömningsstöd som lärare bör använda sig av, även om de inte är obligatoriska. Bedömningsstöden är en metod för skolan att se till att bedömningarna håller en likvärdig nivå med den nationella. Särskilt viktiga är bedömningsstöden i de ämnen som inte har nationella prov eller motsvarande.

På Skolinspektionens vägnar

X Kerstin Martinsson

X Fredrik Holmqvist

Beslutsfattare

Signerat av: Kerstin Martinsson

Föredragande

Signerat av: Fredrik Holmqvist

I handläggningen av ärendet har även utredare Verica Stojanovic medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Fem lektionsobservationer.
- Tre gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 9, 10 och 12 april 2024. Besöket genomfördes av Fredrik Holmqvist och Verica Stojanovic.

Vittra Frösunda är en fristående grundskola, med förskoleklass och årskurs 1–9, i Solna kommun med Vittraskolorna AB som huvudman. Skolan har 346 elever på grundskolan. Lärarna på grundskolan är indelade i tre arbetslag; ett för varje stadium. Skolan har åldersintegrerade klasser i årskurs 4–9.